

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	37075 Журналістика
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	061 Журналістика

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37075
Назва ОП	Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Іванова Олена Андріївна, Тибор Ольга Іванівна, Зінченко Алла Григорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.09.2020 р. – 25.09.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/wp-content/uploads/2020/04/selfevalu.pdf>

Програма візиту експертної групи <http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/archives/2418>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП «Журналістика» для здобувачів третього рівня вищої освіти спеціальності 061 Журналістика відповідає основним Критеріям. ОНП забезпечує повноцінну освітню й наукову підготовку. У здобувачів вищої освіти є можливість формувати індивідуальну освітню та наукову траєкторії. Реалізація ОНП забезпечується поширеними практиками міжнародної академічної співпраці та мобільності. Кадровий склад ОНП має високий рівень академічної та професійної кваліфікації. Реалізація ОНП забезпечується якісною матеріально-технічною базою та інфраструктурою, яка повністю безоплатна і доступна для здобувачів. Високий науковий потенціал Інституту журналістики як структурного підрозділу Київського національного університету імені Тараса Шевченка забезпечує здобувачам широкі можливості для апробації наукових досліджень (наукові конференції, публікації у наукових виданнях, консультаційна підтримка докторів наук всього КНУ імені Тараса Шевченка та представників міжнародної академічної спільноти, – партнерів міжнародних проектів).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОНП відповідають місії і стратегії ЗВО, враховують галузевий контекст розвитку ринку праці. Обсяг і структура ОНП відповідають нормам Закону України «Про вищу освіту» та дозволяють сформувати індивідуальну освітню траєкторію. ЗВО має практику перезарахування міжнародних сертифікатів з іноземної мови при вступі. У процесі навчання використовуються різноманітні форми та методи викладання: кейс-стаді, проектні групи, ділові ігри, дискусії тощо. Крім того, серед сильних сторін варто відзначити зрозумілі та доступні критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів, залученість здобувачів до програм академічної мобільності та міжнародних проектів, високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів ОНП та якісну матеріально-технічну базу для навчання і наукових досліджень. Здобувачі мають широкі можливості для апробації наукових досліджень – безкоштовні публікації у наукових виданнях Інституту та безкоштовна участь у наукових конференціях, які організовує Інститут. До наукового консультування залучені доктори наук як Інституту журналістики, так і інших факультетів та інститутів КНУ імені Тараса Шевченка, науковці закордонних ЗВО (партнери міжнародних проектів).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертна група не знайшла підтвердження активного залучення здобувачів та роботодавців до розробки цілей та програмних результатів ОНП. Крім того, відсутня інформація стосовно того, яким чином можна внести пропозиції щодо змін в ОНП. Експертна група рекомендує: активізувати процес залучення здобувачів та роботодавців до розробки цілей та програмних результатів ОНП; розробити і оприлюднити інформацію стосовно того, яким чином можна внести пропозиції щодо змін в ОНП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Експертна група засвідчила чіткість цілей ОНП «Журналістика» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Мета науково-освітньої програми «Журналістика» визначена як «(1) підготовка (з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій) висококваліфікованого, конкурентоздатного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі журналістики, (2) який успішно виконав та підготував до захисту власне наукове дослідження у спеціалізованій вченій раді, (3) здатний до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, (4) педагогічно-організаційної та (5) практичної діяльності у сфері соціальних комунікацій, а саме власне журналістики, реклами, зв'язків з громадськістю, видавничої діяльності, викладацької роботи у вищих навчальних закладах». Цілі освітньої програми в цілому відповідають місії та стратегії Київського національного університету імені Тараса Шевченка, що викладені у Статуті та Програмі розвитку КНУ імені Тараса Шевченка на 2012-2020 роки (http://science.univ.kiev.ua/documents/rozvytok/Progran_Univ_2020.pdf). Також цілі ОНП кореспондуються з основними завданнями освітньої діяльності Університету: забезпечення, із урахуванням розвитку науки й вимог ринку праці, відповідності освітніх програм Університету потребам держави та суспільства, формування в

Університеті культури як основи конкурентоспроможності Університету та його випускників. Цільове спрямуванні ОНП враховує також стратегічні завдання Університету у перетворенні його в дослідницький заклад і головний навчально-науковий центр України з підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації та рівноправне входження до світового та європейського освітнього простору, документально підтверджене фактичною афірмацією /закріпленням Університету у міжнародно визнаних рейтингах вищих навчальних закладів (http://science.univ.kiev.ua/documents/rozvytok/Progran_Univ_2020.pdf). У Відомостях про самооцінювання ОНП зазначається унікальність програми: «міждисциплінарний характер досліджень, журналістика розглядається обов'язково в системі соціальних комунікацій. Основний фокус програми – дослідницький, тому мова йде про підготовку як дослідників-науковців, так і експертів та аналітиків у галузі медіа (бік практичної діяльності у сфері соціальних комунікацій)». На зустрічі гарант ОП пояснив сфокусованість ОНП генерально на підготовці висококваліфікованих та конкурентноздатних дослідників-викладачів для роботи в ЗВО, проте й ЗМК потребують працівників аналітичних служб, що також бачиться як перспектива цієї ОНП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічей експертної групи зі здобувачами та роботодавцями з'ясувалось, що вони не надто активно залучалися до обговорення цілей ОНП та її програмних результатів. Думка академічної спільноти та майбутніх роботодавців щодо наповнення ОНП на етапі її запуску враховувалась, про що повідомила Надія Зелінська, завідувачка кафедри видавничої справи та редагування Української академії друкарства (м. Львів) під час зустрічі з експертною групою. Обговорення ОНП проходило в межах зустрічей членів підсекції з журналістики НМК з суспільних наук та журналістики МОН України. Зокрема йдеться про пропозиції щодо методологічного забезпечення проведення дисертаційних досліджень – визнання соціальнокомунікаційного підходу як методологічної основи журналістикознавства, дотримання принципів доброчесності серед молодих науковців. Інших підтвердженень активного залучення роботодавців, здобувачів та інших заінтересованих сторін до розробки ОНП, експертна група не знайшла.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та результати навчання за ОНП «Журналістика» враховують потребу ринку праці у підготовці здобувачів такого рівня. Випускників ОНП очікують як в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (університет працевлаштовує понад 70% випускників власних ОНП), так в інших ЗВО, що мають потребу в кадрах такої кваліфікації та не готують їх самостійно. Про це на зустрічі з роботодавцями зазначила представниця кафедри філології та журналістики Херсонського державного університету Ольга Рембецька. Цілі ОНП та програмні результати враховують європейський досвід схожих ОНП, хоч і досить побіжно, через суттєві розбіжності в нормативній базі забезпечення підготовки докторів філософії та розуміння змісту навчання в інших країнах світу. Зокрема, при підготовці ОНП бралися до уваги програми підготовки доктора PhD на факультеті політичних наук і журналістики Університету імені Адама Міцкевича (Познань), з яким Інститут журналістики співпрацює. ОНП меншою мірою орієнтуються на попередній вітчизняний досвід, оскільки ОНП «Журналістика» вперше була впроваджена в Україні в 2016 році, і почався цей процес зокрема і з КНУ імені Тараса Шевченка, що пояснив на зустрічі гарант ОНП. Аналіз змісту ОНП засвідчує врахування тенденцій розвитку спеціальності, зокрема щодо формування критичного наукового мислення для розв'язання фундаментальних та практично-прикладних проблем медіагалузі. За свідченням здобувачів, дисципліни нормативного блоку в цілому забезпечують досягнення ПРН, дозволяють бути конкурентоспроможними на ринку праці.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» для освітньо-наукового ступеня доктора філософії відсутній. Науково-освітня програма «Журналістика» відповідає дескрипторам 8 рівня Національної рамки кваліфікації. Вивчення звіту самоаналізу, спілкування із представниками НПП та адміністрацією ЗВО засвідчує, що випускники ОНП здатні розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики в сфері медіа. Про це свідчить той факт, що 4 випускників ОНП вже пройшли фаховий семінар, на якому їхні дисертаційні дослідження визнанні такими, що містять наукову новизну та розв'язують чи переосмислюють актуальну наукову проблематику.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

До сильних сторін та позитивних практик ОНП «Журналістика» в КНУ імені Тараса Шевченка можна віднести чітко сформульовані цілі, що відповідають місії та стратегії ЗВО; цілі ОНП та ПРН визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту, а також певною мірою враховують досвід аналогічних, зокрема іноземних, ОНП. ОНП забезпечує умови для проведення інноваційних досліджень здобувачів вищої освіти, розвитку їхніх науково-дослідних навичок, підвищення рівня професійної та викладацької майстерності, написання й оформлення результатів наукових робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не відбувся повномасштабний процес активного залучення здобувачів та роботодавців до розробки цілей та програмних результатів ОНП у 2016 та 2018 роках. Експертна група рекомендує при розробці нового проєкту ОНП «Журналістика» провести з роботодавцями та здобувачами обговорення цілей та програмних результатів ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП «Журналістика» загалом відповідає визначеному Критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОНП «Журналістика» 2016-2020 р. складає 40 кредитів ЄКТС, що відповідає нормам, зазначеним у ст. 5 Закону України «Про вищу освіту»: нормативні дисципліни – 22 кредити, дисципліни за вибором здобувачів – 12 кредитів (обсяг часу, що відведений для самостійної роботи складає 75-85%, що визначається через урахування досягнутої здатності здобувача навчатися автономно, відповідає встановленим вимогам), 10 кредитів – асистентська педагогічна практика.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП має чітку структуру, освітні компоненти дозволяють досягнути заявлених цілей та програмних результатів навчання. Освітні компоненти структуровані за семестрами і роками навчання, а також змістовно за блоками. Розроблена логічно-структурна схема та «Матриця відповідності» (Таблиця з звіту самооцінювання), яка демонструє забезпечення програмних результатів навчання відповідними обов'язковими компонентами ОНП, що дає можливість експертній групі дійти обґрунтованих висновків щодо змісту ОНП, заявлених у ній цілей та програмних результатів. Під час зустрічей зі здобувачами підтвердилось, що аспіранти чітко розуміють програмні результати навчання та усвідомлюють, як саме вони досягаються протягом навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності, об'єктами вивчення якої є соціальні комунікації в різних їх виявах і видах, продукти соціального комунікування, аудиторія та інші споживачі (користувачі) цих продуктів. ОНП

здатна забезпечити також наукову складову шляхом організації належного рівня виконання дисертаційної роботи кожним здобувачем, що вони одноставно підтвердили під час зустрічі з експертною групою.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, яка реалізується через індивідуальний план виконання ОНП та вільний вибір навчальних дисциплін (в обсязі 12 кредитів із 40 кредитів ОНП) (<http://journ.univ.kiev.ua/ nauka1/wp-content/uploads/2016/08/nr2016.pdf>). Перелік вибіркової дисципліни з робочими програмами розміщується на сайті Інституту журналістики (<http://journ.univ.kiev.ua/ nauka1/programy-navchal-nykh-dystsyplin>). Важливо, що аспіранти можуть вільно обирати дисципліни, що викладаються і різними кафедрами Інституту Журналістики, і різними факультетами КНУ імені Тараса Шевченка, що максимально сприяє здобувачам в отриманні знань для розв'язання актуальної наукової проблеми власного дослідження, розширює діапазон міждисциплінарних наукових пошуків чи розвиває м'які навички здобувача. Це засвідчили здобувачі на зустрічі з експертною групою. Тему дисертаційного дослідження здобувач обирає самостійно. Як повідомили самі аспіранти, певна частина з них починали наукові пошуки ще під час навчання на бакалавраті та в магістратурі, працюючи над проблематикою, яка пізніше окреслилась у форматі дисертаційного дослідження. Наукові керівники під час зустрічі з експертною групою також зазначили, що із задоволенням розглядають пропозиції своїх потенційних здобувачів щодо тем наукових пошуків, оцінюють перспективи досліджень та, спираючись на власний науковий досвід, дають можливість здобувачам розробляти запропоновані наукові проекти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти забезпечує досягнення програмних результатів та дозволяє набути компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. У навчальному плані ОНП 10 кредитів із 40 відведено на асистентську педагогічну практику. Важливо, що аспіранти можуть безперешкодно користуватися усією матеріально-технічною базою ІЖ для вдосконалення своєї викладацької майстерності, використовувати широкий спектр методів викладання фахових дисциплін зі спеціальності «Журналістика», зокрема інтерактивних, пошукових, демонстраційних, завдяки якісній техніці та високотехнологічному оснащенню навчальних аудиторій та лабораторій ІЖ КНУ імені Тараса Шевченка. Практична підготовка здобувачів за ОНП – це також проведення дослідницької роботи над темою дисертації. Вона розпочинається вже з 1 курсу і триває усі 4 роки навчання. На зустрічі з експертами здобувачі підкреслили, що мають достатньо часу й можливостей для продуктивної роботи над власними науковими дослідженнями за ОНП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Нормативні та вибіркові дисципліни сприяють формуванню soft-skills, поряд із загальними та фаховими компетентностями. Перш за все це розвиток комунікаційних навичок спілкування в науковому та професійно-фаховому середовищі іноземною мовою, критичне мислення, інноваційність, демонстрація переконливості та авторитетності, креативність, управлінські навички тощо. Асистентська педагогічна практика також значною мірою сприяє набуттю soft-skills здобувачами вищої освіти, оскільки дає можливості застосовувати інтерактивні форми навчання (ділові ігри, проектна робота, дебати) у роботі зі студентами. Йдеться про комунікативні навички, тайм-менеджмент, креативність. М'які навички аспіранти набувають також під час виступів на наукових конференціях, участі в круглих столах, колоквиумах, засіданнях Ради молодих вчених тощо. У переліку вибіркової дисципліни ОНП «Журналістика» є окремий курс «Soft-skills» (4 кредити ECTS) (курс пропонується здобувачам всіх спеціальностей Університету). Курс був включений до переліку вибіркової дисципліни за результатами реалізації спільного проекту КНУ імені Тараса Шевченка та British Council Україна.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт не затверджений.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП (40 кредитів при встановленому нормативі для підготовки докторів філософії від 30 до 60 кредитів ЄКТС) та окремих освітніх компонентів (22 кредити – нормативні дисципліни, 12 кредитів – дисципліни вільного вибору здобувача, 10 кредитів – асистентська педагогічна практика) відображає фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання, розподіл годин між аудиторною та самостійною роботою є збалансованим (15-25% аудиторного навантаження та 75-85% самостійної роботи) та відповідає встановленим нормативам. Здобувачі під час зустрічі відмітили добре планування та часові межі самостійної роботи, якої вистачає для підготовки дисертаційного дослідження.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОНП «Журналістика» не передбачає навчання за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОНП «Журналістика» КНУ імені Тараса Шевченка має чітку структуру, визначається збалансованістю окремих її компонентів, зорієнтована на досягнення програмних результатів, формування професійних навичок і soft-skills. ОНП забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти, вільний вибір дисциплін за кафедрами та факультетами, свободу наукового пошуку та мислення, які цілком реалізуються здобувачами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП «Журналістика» відповідає визначеному Критерію

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Прийом на навчання за ОНП здійснюється відповідно до розроблених та викладених на сайті ЗВО Додатку до Правил прийому до КНУ імені Тараса Шевченка «Правила прийому до аспірантури/ад'юнктури для здобуття ступеня доктора філософії в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (http://asp.univ.kiev.ua/doc/VSTUP_2020/Aspirantura_2020.pdf). Правила прийому є прозорими, не мають дискримінаційного характеру та мають чіткі вимоги щодо: порядку прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі при вступі до аспірантури ЗВО; строків прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

В цілому правила прийому враховують особливості ОНП. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії Правилами прийому (http://asp.univ.kiev.ua/doc/VSTUP_2020/Aspirantura_2020.pdf) визначено проведення двох вступних іспитів: з

іноземної мови та зі спеціальності (особи, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань або спеціальності, ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), у разі необхідності здають додаткове вступне випробування). Конкурсна оцінка особи, яка претендуватиме на зарахування до аспірантури, рахується як сума результатів вступного фахового випробування (за 100 бальною шкалою) та додаткових балів за навчальні та наукові досягнення (порядок нарахувань додаткових балів подано у Додатку 3 Правил прийому). Вступний іспит з іноземної мови оцінюється за двобальною шкалою: «склав» / «не склав». Значення вагових коефіцієнтів вступних випробувань враховують провідну роль фахових дисциплін та важливість навчальних та наукових досягнень вступника. Програми вступних випробувань для вступу до аспірантури оприлюднюються на веб-сайті факультету. Програма фахового вступного випробування (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/wp-content/uploads/2019/06/spec19.pdf>), вступного випробування з іноземної мови (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/wp-content/uploads/2019/06/for19.pdf>), програма вступного додаткового випробування (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/wp-content/uploads/2019/06/dod19.pdf>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється 11.3 Положенням про організацію освітнього процесу (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>) та Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти у КНУ імені Тараса Шевченка (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>). Порядок визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, визначаються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk). Випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, на цій ОНП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сьогодні ЗВО документально не визнає результатів, отриманих у неформальній освіті. Обґрунтування цієї позиції КНУ імені Тараса Шевченка було доведено до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти під час засідання 26 травня 2020 року. На зустрічі представники КНУ імені Тараса Шевченка підтвердили цей факт і зазначили, що як тільки відбудеться визнання результатів неформальної освіти на законодавчому рівні, ЗВО забезпечить організацію відповідної процедури. У правилах прийому до аспірантури у розділі 4 п. 22 (http://asp.univ.kiev.ua/doc/VSTUP_2020/Aspirantura_2020.pdf) зазначено, що вступники, які мають міжнародні сертифікати з іноземної мови, отримані впродовж останніх двох років, що засвідчують рівні B2 – C2, звільняються від вступного іспиту з іноземної мови. Перелік міжнародних сертифікатів з іноземної мови рівнів B2 – C2, які зараховуються замість вступного іспиту до аспірантури/ад'юнктури, подано у Додатку 2 Правил прийому до аспірантури. Під час зустрічі з адміністративним персоналом ЗВО експертній групі повідомлено, що Нац. агентство визнало (у відповіді С. М. Квіта), що відсутність практики зарахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми, наводячи аргументи, що Згідно Закону України «Про освіту» (ст. 8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством»; в Законі України «Про вищу освіту» детально розписуються права ЗВО щодо самостійного визнання освітніх кваліфікацій і результатів навчання у формальній освіті і відсутня згадка про будь-які права ЗВО щодо визнання результатів неформальної освіти; відсутність у ЗВО прав самостійно вирішувати питання визнання неформальної освіти де-факто підтверджується наявною практикою дій ЦОВВ. Наприклад, МОН України, (без врахування точки зору ЗВО як державної, так і приватної форм власності) імперативно встановлює правила визнання сертифікатів із володіння іноземною мовою при вступі на програми різних рівнів вищої освіти: відмовляє за рівнем бакалавра і магістра, і дозволяє – за рівнем доктора філософії. г) згідно ст.38. Закону України «Про освіту» органом, який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» визначається Національне агентство кваліфікацій. Університет чітко і послідовно дотримується цієї позиції, повідомляє її здобувачам освіти і всім зацікавленим особам, і таким чином навіть формально дотримується вимог підкритерію 3.4. «Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Чіткі та прозорі Правила прийому та можливість перезарахування міжнародних сертифікатів з іноземної мови при вступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У ЗВО відсутня практика та нормативні документи щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Експертна група рекомендує розпочати розробку і обговорення загальних підходів/бачення, концепцію визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в Університеті до прийняття відповідних нормативно-правових документів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня діяльність за ОНП «Журналістика» загалом відповідає визначеному Критерію

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Проведення зустрічей з НПП та здобувачами, аналіз робочих програм (<http://journkaf.kpnu.edu.ua/haluz-znan-06-zhurnalistyka-spetsialnist-061-zhurnalistyka-za-osvitnoiu-prohramoiu-reklama-i-zv-iazky-z-hromadskistiu/>) дозволяє зазначити, що під час вивчення навчальних дисциплін викладачі використовують тренінгові форми навчання та ділові ігри («Комунікаційні стратегії презентації наукових результатів»), колоквиуми та моделювання («Теорія та історія соціальних комунікацій») тощо. Під час зустрічі здобувачі висловили задоволення формами і методами навчання. Результати опитування здобувачів ОНП «Журналістика», яке було проведено у 2020 році, також засвідчило високий рівень задоволеності – 92,9% здобувачів повністю влаштовують форми і методи навчання, а 7,1% – частково (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/naukovi-doslidzhennya>). Вказані методи навчання та викладання на ОНП сприяють досягненню програмних результатів. Так, наприклад, проведення колоквиумів у рамках курсу «Теорія та історія соціальних комунікацій» дозволяє досягнути ПРН1. Встановлювати та обґрунтовувати зв'язок між такими компонентами дослідження як актуальність (спрямованість на розв'язання комплексної та/або суспільно значущої проблеми), об'єкт, предмет, мета і завдання. Матеріально-технічне забезпечення обов'язкових освітніх компонентів складається з аудиторій, обладнаних мультимедійними проекторами та інтерактивними дошками, комп'ютерними класами, міжкафедральною навчальною медіалабораторією. Під час карантину (03-06.2020 р.) та у 1 семестрі 2020/2021 навчального року навчання проводиться у дистанційному та змішаному форматах з використанням сервісів ZOOM та Coogle Classroom (наказ «Тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» від 21.05.2020 р. № 328-32, наказ «Про особливості організації освітнього процесу у 1 семестрі 2020/2021 навчального року» від 27.08.2020 р. № 553-32) та Концепція впровадження дистанційного навчання в освітній процес Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>). Форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Наприклад, здобувачі самостійно обирають тему наукового дослідження і мають можливість під час занять відпрацювати окремі складові власної дослідницької роботи. Наприклад, складовою курсу «Методологія та організація соціальнокомунікаційних наукових досліджень» (3 кредита ECTS) передбачено виконання індивідуальних проектів дослідницької роботи на основі теми власного дослідження (англійською мовою) (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/wp-content/uploads/2020/05/2308.pdf>)

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація про цілі, зміст та результати навчання, порядок і критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів міститься у робочих програмах, розміщених на сайті Інституту журналістики (<http://journkaf.kpnu.edu.ua/haluz-znan-06-zhurnalistyka-spetsialnist-061-zhurnalistyka-za-osvitnoiu-prohramoiu-reklama-i-zv-iazky-z-hromadskistiu/>). Під час зустрічі зі здобувачами з'ясувалось, що вони мають можливість ознайомитися з робочими програмами заздалегідь, а свої пояснення НПП надають на початку вивчення навчальних дисциплін (перші заняття).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час проведення зустрічей здобувачі та НПП відмітили, що навчальний процес, навчальні завдання спрямовані на набуття знань і відпрацювання навичок проведення наукових досліджень (розробка гіпотез, дослідницьких завдань, пошук і оформлення наукової літератури, підготовка наукової статті тощо) відповідно до теми наукових досліджень здобувачів. Здобувачі мають можливість апробувати результати своїх досліджень на щорічних наукових конференціях та розмістити публікації у наукових виданнях Інституту журналістики (Наукові записки Інституту журналістики, Актуальні питання масової комунікації, Інформаційне суспільство тощо) (<http://www.journ.univ.kiev.ua/periodyka/>). В Інституті журналістики щорічно проходить 3 наукові конференції, серед них – Всеукраїнська науково-практичної конференція студентів та молодих вчених «Новітні тенденції в медіагалузі», участь в яких беруть і здобувачі ОНП. Програми і збірки матеріалів наукових конференцій розміщені на сайті (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/konferentsii>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП Інституту журналістики під час зустрічі підтвердили, що постійно оновлюють програми освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик, в т. ч. і завдяки участі в міжнародних проєктах, передусім проєкту Європейського Союзу Еразмус+ КА2 «Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність і професіоналізм» DESTIN. НПП відмітили, що завдяки участі у міжнародних проєктах змінюється не тільки зміст дисциплін, а й форми та методи викладання. Так, оновлення змісту навчальних дисциплін і форм викладання засвідчили В. Різун («Теорія та історія соціальних комунікацій»), В. Корнеєв («Прикладні соціально-комунікаційні технології», «Актуальні галузеві проблеми в соціальних комунікаціях»). Здобувачі ОНП під час зустрічі з експертами також зазначили, що викладачі після завершення курсів проводять міні-опитування щодо необхідності змін у змісті дисципліни, формах роботи. Аналіз робочих програм нормативних дисциплін ОНП 2018 року та анотацій навчальних дисциплін 2016 року (робочі програми 2016 року не збереглися), засвідчили зміну структури і тематику курсів «Філософія науки» (2016 р.) та «Філософія та інновації» (2018 р.), «Теорія та історія соціальних комунікацій». Проте, списки літератури обов'язкових навчальних курсів ОНП 2018 року здебільшого містять позиції, датовані друком до 2016 року. Тільки у курсі «Філософія науки та інновацій» рекомендована література за 2016-2018 рр. становить 7 з 27 джерел.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження за ОНП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. В ЗВО розроблено «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (2016 р.) (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk) та Положення про порядок перезарахування результатів навчання у Київському національному університету імені Тараса Шевченка» (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk). Інститут журналістики має партнерські зв'язки з Університетом імені Адама Міцкевича (Познань, Польща), Віденським університетом (м. Відень, Австрія), Університетом Бат Спа (Bath Spa University, Велика Британія), Дрезденським технологічним університетом (Німеччина) тощо. Інститут журналістики задіяний у проєкті Європейського Союзу Еразмус+ КА2 «Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність і професіоналізм» DESTIN. У 2019 році 40 викладачів, 53 студента та 1 аспірант Інституту журналістики взяли участь у програмах міжнародної мобільності. Протягом 2016-2019 років 7 здобувачів ОНП (33% загальної чисельності) взяли участь у міжнародних стажуваннях у Хорватії, Грузії, Вірменії, Німеччині тощо. Під час зустрічі Вольфганх Рессманн (директор відкритого каналу Людвігсгафен (Німеччина), керівник ГО «Молодь для медіа») та Ен Гадд (професор, керівник із розвитку європейських проєктів Університету Бат Спа (м. Бат, Велика Британія) підтвердили практику консультування здобувачів ОНП із проблематики їхніх наукових досліджень. Закордонні дослідники неодноразово були гостьовими лекторами ОНП (перелік візитів додається). Крім того, на ОНП з 01.10.2018 р. по 15.03.2019 р. за програмою кредитної мобільності навчалась Александра Сильвія Галусь, аспірантка Університету імені Адама Міцкевича. 2 навчальні дисципліни ОНП викладаються англійською мовою («Методологія та організація соціальнокомунікаційних наукових досліджень» (3 кредити ECTS), доцент Є. Цимбаленко, «Академічне письмо англійською мовою» (3 кредити ECTS), доцент О. Фоменко).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Навчання, викладання та наукові дослідження за ОНП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. НПП та здобувачі беруть активну участь у програмі ERASMUS+, міжнародних наукових конференціях та стажуваннях. Закордонні дослідники виступають не тільки гостьовими лекторами, а й консультують здобувачів із проблематики наукових досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Робочі програми потребують оновлення у зв'язку зі зміною формату освітнього процесу (змішаний і дистанційний) і динамічним розвитком наукових досліджень галузі. Експертна група рекомендує проводити щорічне оновлення робочих програм навчальних дисциплін, враховуючи необхідність коригування форм навчання і проведення контрольних заходів під час дистанційного навчання та оновлення списку рекомендованої літератури до курсів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Діяльність за ОП «Журналістика» в цілому відповідає визначеному Критерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», затвердженим наказом № 71632 від 31.08. 2018 р. (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>). Оцінювання здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Оцінка здобувача освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних і загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках). Таблиця градації оцінювання розміщена у «Положенні про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (URL:<http://labs.journ.knu.ua/nmr/polozhennya-pro-poryadok-ocinuvannya-znan-studentiv/>) Контрольні заходи включають діагностичний, поточний та підсумковий контроль. Відповідно до п. 4.6. форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються робочою програмою відповідної навчальної дисципліни (програмою практики), а формами підсумкового семестрового контролю є іспит, диференційований залік або залік. Підсумковий контроль у формі атестації здобувачів освіти здійснюється екзаменаційною (кваліфікаційною) комісією після завершення навчання на певному освітньому (освітньо-кваліфікаційному) рівні. Комплексний підсумковий іспит, який передбачений ОНП, складається з 2-х обов'язкових модулів та варіативних модулів (відповідно до напрямку підготовки за кафедрами), що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь та навичок. На іспит виносяться такі обов'язкові модулі: 1. Основні теоретичні концепти соціальнокомунікаційних досліджень. 2. Методологія та організація соціальнокомунікаційних наукових досліджень у галузі журналістики. У робочих програмах навчальних дисциплін міститься детальна інформація щодо схеми формування оцінки, форми оцінювання, умови допуску до контрольних заходів, організації оцінювання та шкали відповідності оцінок.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт освіти відсутній, порядок та форми атестації здобувачів ОНП регулюється ОНП та навчальним планом. Атестація аспірантів на засіданнях кафедр проводиться щорічно, що підтверджено на зустрічах зі здобувачами та НПП.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок дій у випадку незгоди здобувача з результатами оцінювання містяться у підпункті 7.2. Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», затвердженого наказом № 71632 від 31.08. 2018 р. (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>). Відповідно до них здобувач, у разі незгоди із результатами семестрового оцінювання, може звернутися до директора Інституту, і той призначить іншого НПП або буде створена комісія (у випадку семестрового контролю у формі диференційованого заліку (захист практики або курсової роботи). Порядок повторного проходження семестрового контролю регламентується п. 7.3. Повторне складання семестрового контролю «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». Передбачена можливість повторного складання у випадку отримання незадовільних оцінок (один раз іншому викладачу, другий раз комісії) та повторне складання у випадку порушення процедури оцінювання (за наказом ректора скасовуються результати оцінювання здобувачів і проводиться повторне оцінювання). Здобувачі ознайомлені з цією процедурою. Під час інтерв'ювання вони зазначили, що випадків оскарження результатів контролю знань на ОНП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика та стандарти дотримання академічної доброчесності регламентуються «Положенням про систему виявлення і запобігання академічному плагіату Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf>) та Етичним кодексом університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>) Статті та дисертаційні дослідження здобувачів проходять процедуру безкоштовної перевірки у програмі Unicheck. Випадків порушення академічної доброчесності за цією ОНП не було. Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що вони ознайомлені з політикою дотримання академічної доброчесності в Інституті журналістики. НПП під час зустрічі розповіли про практики популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Визначено чіткі й зрозумілі правила проведення контрольних заходів та процедури дотримання академічної доброчесності, що є доступними для здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Не виявлено явних недоліків в аналізованому критерії.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП «Журналістика» та діяльність за цією програмою відповідають визначеному Критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація НПП повністю відповідає цілям та програмним результатам навчання. Публікації НПП відповідають змісту освітніх компонентів ОНП. За результатами опитування, 92,9% аспірантів задоволені методами та формами викладання в Інституті журналістики, рівнем підготовки викладачів, організацією навчального процесу (включно з періодом карантину), методикою викладання, а також зручними форматами завдань (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/naukovi-doslidzhennya>)

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір НПП регламентується «Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=184>). Перелік вакантних посад, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах, та оголошення конкурсу регулярно висвітлюються на сайті університету (<http://senate.univ.kiev.ua/?cat=9>) та у газеті «Сучасна освіта України» (<http://senate.univ.kiev.ua/?cat=9>). Процедури є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічей із роботодавцями (Зелінська Н. В., заступник голови підсекції з журналістики НМК з суспільних наук та журналістики МОН України; Рембецька О. В., заступник завідувача кафедри української філології та журналістики ХДУ (Херсон) було підтверджено інформацію щодо їхньої обізнаності з ОНП, освітнім процесом на ОНП та їхньої участі в ньому (участь в Екзаменаційних комісіях, зустрічах). Бабенко В. В., доцент Школи журналістики та комунікації УКУ (м.Львів) відзначила співпрацю в рамках науково-дослідницького напрямку «Цифрова журналістика».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до аудиторних занять як гостей лекторів представників міжнародної академічної спільноти (Наприклад, Juergen Grimm, професор, Віденський університет, Австрія з 25.09.2016 р. до 31.12.2016р.; Адріян Кармазин, керівник служби «Радіо Свобода» Фулбрайтівський стипендіат, США з 01.02.2018 р. до 30.06.2018 р.), представників роботодавців – ЗВО, в яких існують ОП «Журналістика».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО існує система проведення заходів, спрямованих на розвиток наукового й освітнього потенціалу науково-педагогічних працівників. Так, наприклад, були проведені вебінари на тему «SciVal: Як оцінити результати досліджень у світі даних?» (6 липня 2020 р.), 4 безкоштовних вебінари з використання бази даних Scopus (липень 2020 р.), вебінари з використання бази даних Web of Science (червень 2020 р.) тощо. У ЗВО створено Центр іноземних мов, на базі якого НПП мають можливість вдосконалити мовні професійні й комунікативні компетенції, пройти сертифікацію рівня володіння мовами. Під час зустрічі з допоміжними підрозділами заступник начальника планово-фінансового відділу КНУ імені Тараса Шевченка підтвердила надання ЗВО премій за публікації в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science, оплату відряджень здобувачів ОНП на наукові конференції, стажування тощо. У ЗВО проводиться моніторинг рівня професіоналізму викладачів. У 2020 р. було прийнято Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка, яким передбачено проведення обов'язкових опитувань здобувачів третього рівня вищої освіти та викладачів (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_Oputuvanya_2020.pdf). Моніторинг ефективності роботи наукових консультантів докторантів, наукових керівників аспірантів та ад'юнктів упродовж 2005-2019 рр. (http://asp.univ.kiev.ua/doc/Analitika/2020/2020_Monitoring_2005_2019.pdf) засвідчив ефективність роботи аспірантури та ад'юнктури за ОНП у 77% (середній по університету – 70%). Опитування здобувачів ОНП було проведено у 2020 р. (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/naukovi-doslidzhennya>)

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО передбачено преміювання, стимулювання творчої праці та саморозвитку викладачів. Основними способами стимулювання викладацької майстерності є преміювання та система відзначення державними нагородами, грамотами та подяками центральних і місцевих органів виконавчої влади, ЗВО. У ЗВО щорічно присуджується Премія імені Тараса Шевченка Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://science.univ.kiev.ua/news/contests/257/>) та звання «Кращий викладач року» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=72>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Високий академічний та професійний рівень викладачів, їх активна участь у міжнародних науково-дослідних проєктах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП «Журналістика» та діяльність за цією програмою відповідають визначеному Критерію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Загальний відеоогляд матеріально-технічних ресурсів ОНП підтвердив, що наявне матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення в основному відповідає цілям ОНП. У навчальному процесі використовуються міжкафедральна медіалабораторія, лабораторія крос-медійної та конвергентної журналістики, 10 мультимедійних аудиторій, 3 мультимедійні аудиторії з інтерактивними дошками. У корпусі наявна філія наукової бібліотеки ім. М. Максимовича (з комп'ютерним класом та доступом до ресурсів CUL online, SCOPUS, Web of Science, Springer Nature, BioOne). Навчальний корпус забезпечений їдальнею та трьома залами для харчування здобувачів освіти, які розміщені на різних поверхах, що дозволяє розвести потік студентів. Окремо функціонує їдальня для викладачів та аспірантів. У розпорядженні здобувачів наявні 2 актові зали (600 та 300 місць відповідно). На сайті університету у розділі Офіційна інформація можна ознайомитись із фінансовим звітом ректора (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official>). В університеті забезпечено авторизований доступ до міжнародної мережі бездротового зв'язку в закладах освіти eduroam; бездротове покриття Wi-Fi становить 95% площі навчального корпусу Інституту журналістики та не менше 85% в інших навчальних корпусах університету, що дає можливість користуватись інформаційними ресурсами для навчання з власних пристроїв; бібліотека має зали вільного користування комп'ютерами та робочими місцями. В КНУ імені Тараса Шевченка використовується платформа дистанційного навчання «КНУEducationOnline», проте Інститут журналістики використовує Google Class. Також в Інституті журналістики планується відкриття дослідницької лабораторії, яка має на меті розкрити міждисциплінарну тематику досліджень аспірантів, що підтверджено на зустрічі із НПП ОНП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі та НПП мають вільний і безоплатний доступ до елементів інфраструктури у рамках ОНП. Здобувачі вищої освіти цієї ОНП мають вільний доступ до всіх лабораторій та їх обладнання. Бібліотека та міжкафедральна

медіалабораторія використовують для доступу до ресурсів CUL online, SCOPUS, Web of Science, Springer Nature, BioOne (доступ лише з мережі університету) та електронних ресурсів відкритого доступу.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В Інституті журналістики діє турнікетна система пропуску за безконтактними картками. В Університеті діє Психологічна служба КНУ імені Тараса Шевченка (<https://www.facebook.com/psy.service.knu/>), куди здобувачі можуть звернутися за допомогою. У Психологічній службі за сумісництвом працює співробітниця Інституту журналістики. Під час зустрічі зі здобувачами не виявлено випадків звернення до Психологічної служби. На базі Університету функціонує університетська клініка (<http://clinic-knu.kiev.ua/>) та санаторій-профілакторій (<http://clinic.knu.ua/>), де здобувачі можуть отримати медичну та лікувальну допомогу. Також на території студмістечка розташований великий навчально-спортивний комплекс (<http://sport.univ.kiev.ua/>), який оснащений відповідними залами для проведення занять із різних видів спорту. Атмосфера освітнього середовища є доброзичливою по відношенню до всіх учасників освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі зі здобувачами з'ясовано можливість консультативної підтримки аспіранта у напрямі звернення до НПП для задоволення своїх наукових інтересів. Також аспіранти зацікавлені у задоволенні освітньою, організаційною та інформаційною підтримкою. КНУ імені Тараса Шевченка і, зокрема, в Інститут журналістики максимально рухається у напрямі диджиталізації, зокрема, аспіранти підтвердили важливість подальшого розвитку онлайн зв'язку з НПП. Підтверджено наявність Соціологічної лабораторії (<https://soc.univ.kiev.ua/uk/laboratoriya-rykladnyh-sociologichnyh-doslidzen>), яка проводить опитування здобувачів, спільно із факультетом соціології, де визначають рівень задоволеності різними аспектами освітнього процесу. Також було з'ясовано, що мобільний додаток «Мій КНУ» презентовано університетській спільноті в липні 2020 року. Наразі триває тестування його можливостей. Передбачається, що цей гнучкий і динамічний застосунок забезпечить зручну освітню комунікацію в Університеті. У додатку функціонуватимуть електронний кабінет студента, електронний кабінет викладача, електронний деканат і цифрова бібліотека. У КНУ імені Тараса Шевченка функціонує Первинна Профспілкова організація (<http://prof.univ.kiev.ua/prof/>) та Рада молодих вчених (<http://rmp.knu.ua/>), які співпрацюють із аспірантами. Студентський парламент має окрему кімнату, яку поділяє разом із Радою молодих вчених. Це приміщення використовується не лише для проведення різноманітних студентських заходів, а також для навчання та відпочинку на цій території. Гарним досвідом є проведення циклу зустрічей для аспірантів, яку започаткувала Рада молодих вчених КНУ імені Тараса Шевченка – «Абетка для аспірантів» (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/170-abetka-dlya-aspirantiv>). Також в ЗВО діє локальна університетська інформаційна система Трітон (<https://student.triton.knu.ua/>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОНП «Журналістика» здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами не навчаються. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано наявність входу без сходинок, пандусів, ліфта (із позначками Шрифтом Брайля), туалетів та зручного під'їзду до корпусу для спеціалізованого автомобіля, що уможливує навчання осіб із особливими освітніми потребами в Інституті журналістики. У січні 2020 року, спільно з Національним комітетом інвалідів України, відкрито інклюзивну медіашколу «Другий подих» для колишніх паралімпійців, дефлімпійців і студентів магістратури зі спортивної журналістики (<http://www.univ.kiev.ua/news/10872>). У роботі із особами з особливими освітніми потребами КНУ імені Тараса Шевченка керується документом «Про порядок супроводу (надання) допомоги особі з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

КНУ імені Тараса Шевченка має чітку політику врегулювання конфліктних ситуацій, яка викладена в документі «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>), а саме існує Положення про Постійну комісію Вченої ради з питань етики Київського національного університету імені Тараса

Шевченка (URL: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>) та Етичний кодекс університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). Під час зустрічі зі здобувачами підтверджено відсутність конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Також на сайті є окрема Сторінка «Запобігання та протидія корупції» (<http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/>), на якій розміщена інформація із контактними даними, куди можна подати повідомлення про корупцію, опублікована антикорупційна програма КНУ імені Тараса Шевченка, інформація про заходи щодо запобігання та протидії корупції.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Здобувачі мають вільний доступ до наукометричних баз даних, можливість використовувати необхідні для дослідження наукові періодичні видання та консультування з іншими науковцями Інституту журналістики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутні.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП повністю відповідає визначеному критерію.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Експертна комісія ознайомила із ОНП 2016 року (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/archives/2215>) та ОНП 2018 року ([http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/wp-content/uploads/2018/07/ONP061\(2018\).pdf](http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/wp-content/uploads/2018/07/ONP061(2018).pdf)), що підтверджує періодичність перегляду освітніх програм. При перегляді ОНП у 2018 році було змінено перелік вибіркових дисциплін за запитами здобувачів та вилучено дисципліни, які не забезпечували заявлені компетентності за результати навчання. КНУ імені Тараса Шевченка та, зокрема, Інститут журналістики керуються «Тимчасовим порядком розроблення, розгляду і затвердження освітніх програм» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf), також у пунктах 2.4 та 12.3.4 «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» вказано інформацію щодо перегляду освітніх програм (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі із адміністративним персоналом підтверджено наявність в анкеті опитування здобувачів питання, які стосуються удосконалення освітніх програм (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_doslidzhennya). Форми, зміст, інструменти, організацію, порядок здійснення опитувань студентів, НПП та інших співробітників КНУ імені Тараса Шевченка регулює «Положення про опитування здобувачів освіти і НПП КНУТШ» (від 30.06.2020). На початку 2020 р. в Університеті створено лабораторію соціологічних і освітніх досліджень (<https://sociology.knu.ua/sites/default/files/department/provision.pdf>), метою якої є збір, аналіз та інтерпретація соціологічної інформації від різних суб'єктів освітнього процесу та з різних напрямів діяльності, встановлення зворотного зв'язку між учасниками освітнього процесу та адміністрацією університету, розробка рекомендацій на основі отриманих даних для створення стратегії розвитку університету. Лабораторія функціонує лише півроку, однак опитування проводились із лютого 2009 р. (методика UNIDOS) в межах навчальної практики студентів

соціологічного факультету один або два рази на рік (Звіти про дослідження: (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_doslidzhennya)). Опитування аспірантів у січні-лютому 2020 р. проводилось в Університеті вперше: на пошту надсилалось ряд питань (неанонімне опитування). Під час зустрічі з аспірантами підтверджено можливість вносити зміни в ОНП шляхом оновлення переліку вибіркового дисциплін відповідно до зацікавлень аспірантів. Проте, експертна комісія не виявила документальних підтверджень залучення аспірантів до перегляду ОНП. Після проведення опитування перегляду ОНП не було.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У червні 2020 р. було затверджено «Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_Rad-Robotodavc_2020.pdf). До основних завдань діяльності Ради роботодавців віднесено: надання пропозицій щодо подальшої стратегії діяльності та розвитку Університету з урахуванням тенденцій ринку праці щодо відкриття нових освітніх програм; внесення рекомендацій під час розроблення та/або зміни освітніх програм із урахуванням актуальних тенденцій ринку праці та потреб роботодавців; сприяння проходженню навчальних і виробничих практик та працевлаштуванню випускників Університету на підприємствах, в організаціях, установах; сприяння залученню позабюджетних коштів для реалізації потреб Університету; проведення ефективного аналізу заповнення вакансій підприємств, організацій, установ регіону випускниками Університету з метою вдосконалення освітнього процесу. На сайті Інституту журналістики розміщено ОНП 2018 року із трьома відгуками, які носять загальний характер без зауважень та рекомендацій (http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/onp_061_web). Експертна комісія не виявила документальних підтверджень залучення роботодавців до періодичного перегляду ОНП, проте під час зустрічі із роботодавцями було підтверджено, що вони брали участь в обговоренні проектів ОНП в рамках зустрічей підсекції журналістики НМК з суспільних наук та журналістики МОН України та приймають участь в обговорення дисертаційних досліджень.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускники за ОНП «Журналістика» відсутні. Проте, підготовка до етапу збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників розпочалась. Під час зустрічі із адміністративним персоналом підтверджено збір даних аспірантів та докторантів у так звані портфоліо «Докторант/Аспірант», де міститься наступна інформація: емейли, номери телефонів, особова картка за весь період навчання, тема роботи, наказ на зарахування та інші дані, які дозволяють зібрати інформацію щодо подальшого кар'єрного росту аспірантів. В Інституті журналістики існує відділ практики та кар'єри (<http://labs.journ.univ.kiev.ua/praktyka/>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка в Університеті виділено 5 рівнів функціонування системи забезпечення якості освіти, на кожному з яких відбувається моніторинг окремих аспектів: 1 – здобувачі освіти – моніторинг питань, пов'язаних із інформаційним супроводом, їх академічною підтримкою; 2 – кафедри, гаранті, проектні групи – поточний моніторинг; 3 – факультети (деканат, Вчена рада, НМК, органи студсамоврядування, галузеві ради роботодавців) – щорічний моніторинг ОНП та потреб галузевого ринку; 4 – загально-університетські структурні підрозділи (НМЦ, відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів, Сектор моніторингу якості освіти, відділ академічної мобільності, відділ кадрів, НМР, ...) – моніторинг академічної політики структурних підрозділів і Університету в цілому; 5 – Наглядова рада, Ректор, Вчена рада – формування стратегії і політик забезпечення якості. Перегляд ОНП підготовки докторів філософії з метою їх удосконалення та запровадження нових форм і методів освітньо-наукового процесу в аспірантурі регламентує «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка» (від 26.06.2019, протокол № 16) та «Тимчасовий порядок розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» (наказ ректора № 601-32 від 08.07.2019). Моніторинг освітньої діяльності, збір та аналіз інформації, необхідної для ефективного адміністрування ОП, оцінки якості освітньої діяльності структурних підрозділів та успішності ОП, моніторинг діяльності факультетів із питань забезпечення якості освіти відповідно до «Тимчасового положення про Сектор моніторингу якості освіти» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/TSNUK_sector_monitoringu.PDF), покладено на Сектор моніторингу якості освіти Науково-методичного центру організації освітнього процесу. Під час зустрічі зі здобувачами виявлено відсутність зауважень до ОНП. Опитування щодо якості та задоволеності освітнім процесом проводяться Соціологічною лабораторією та факультетом соціології (<https://sociology.knu.ua/uk/department/navchalna-laboratoriya-sociologichnyh-ta-osvitnih-doslidzen>) на запит факультетів та інститутів КНУ імені Тараса Шевченка. Також було проведено опитування аспірантів щодо освітнього процесу за відповідною ОНП, із результатами якого можна ознайомитись на сайті Інституту журналістики (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/naukovi-doslidzhennya>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Проводиться первинна акредитація ОНП

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічі з керівництвом ЗВО експертній комісії наголошено на тому, що забезпечення якості освіти в КНУ імені Тараса Шевченка є наріжним каменем всього освітнього процесу, який провадиться у ЗВО. Під час візиту та спілкування з різними фокус-групами було відчутно, що освітнє середовище є доброзичливим та безконфліктним. Відкрите, комфортне, професійне та прихильне до здобувачів освітнє середовище дозволяє аспірантам максимально розкрити свій потенціал дослідника, що було підтверджено аспірантами на зустрічі з експертною комісією.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявність портфоліо «Докторант/Аспірант» зі всією інформацією щодо траєкторії аспіранта

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Не відбувся процес активного залучення здобувачів та роботодавців до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості. Експертна група рекомендує активізувати цей процес і зробити його систематичним.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП «Журналістика» та діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному Критерію з деякими недоліками

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Київському національному університеті імені Тараса Шевченка визначені чіткі і зрозумілі правила освітнього процесу із урахуванням прав та обов'язків усіх учасників, що регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Інформація для здобувачів ступеня доктора філософії представлена на сторінці відділу аспірантури та докторантури (<http://asp.univ.kiev.ua/>) та науково-дослідної частини (<http://science.univ.kiev.ua/>). Свою діяльність КНУ імені Тараса Шевченка здійснює на підставі Статуту (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>). Офіційна інформація про діяльність ЗВО публікується на сайті КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official>). На Конференції трудового колективу було ухвалено «Етичний кодекс університетської спільноти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). Під час зустрічей було встановлено, що усі учасники освітнього процесу дотримуються встановлених правил і процедур.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Забезпечено безперешкодний доступ до сторінки Інституту журналістики, де у відкритому доступі розміщено ОПН 2018 року ([http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/wp-content/uploads/2018/07/ONP061\(2018\).pdf](http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/wp-content/uploads/2018/07/ONP061(2018).pdf)) та ОПН 2016 року (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/archives/2215>). Також опубліковані навчальні плани за ОПН 2018 року. На сайті Університету є можливість подати електронне звернення через Електронну приймальню університету (<https://office.knu.ua/Home/Ask?Length=4>). На сайті ІЖ оприлюднено програми навчальних дисциплін, затверджених у 2018 та 2019 роках <http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/prohramy-navchal-nykh-dystsyplin>. Запрошення на відкриті зустрічі з експертною групою, яка проводила акредитацію ОПН «Журналістика», було розміщене також на сайті Інституту журналістики (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/archives/2418>). На сайті Інституту журналістики можна залишити коментар, побажання чи зауваження до ОПН http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/onp_061_web. На цьому ж ресурсі розміщено ОПН 2018 року із трьома відгуками, які носять загальний характер без зауважень та рекомендацій.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті Інституту журналістики розміщено ОПН 2018 року (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/archives/2215>) із можливістю подання відгуків на оприлюднені матеріали. Також розміщено навчальний план (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/wp-content/uploads/2016/08/np2016.pdf>) та робочі програми дисциплін, затверджені у 2018 та 2019 роками (<http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/prohramy-navchal-nykh-dystsyplin>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня діяльність за ОПН «Журналістика» в основному відповідає визначеному Критерію.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Завдяки інтерв'ю зі стейкхолдерами та через аналіз документів з'ясовано, що зміст ОПН відповідає інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю. Наукові теми досліджень аспірантів за ОПН проходять обговорення, апробацію на кафедрі та затверджуються вченою радою у встановленому порядку (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/analitychni-materialy>). Теми дисертаційних досліджень корелюються зі змістом та програмними результатами ОПН. Нормативні дисципліни ОПН дозволяють здобувачам поглибити методологічну, загальнотеоретичну та фахову підготовку,

необхідну для здобуття ступеня PhD, а дисципліни вільного вибору сприяють удосконаленню фахових знань на навичок для здійснення наукових досліджень, набуття міждисциплінарної компетентності та формування soft-skills.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

В навчальному процесі за ОНП всі дисципліни зорієнтовані на ті чи інші аспекти наукового дослідження, його супроводу (наукові статті, наукометричні та фахові журнали і збірники, участь у конференціях) та презентації. Про це зазначали і викладачі, і наукові керівники, і здобувачі під час зустрічей з експертами. Обмін думками між викладачами та аспірантами в навчальному процесі, дискусії в руслі термінологічних практикумів та інноваційних методів дослідження також актуальні для реалізації ОНП. Зокрема гарант ОНП, професор В. Різун під час зустрічі з експертами наголосив, що обов'язково запрошує на свої заняття наукових керівників аспірантів, аби ті брали участь в обговоренні дисертаційних розвідок своїх здобувачів. Наукові теми аспірантів відповідають напрямам наукової діяльності їх керівників. Зокрема тема дисертантки О. Хворостини «Трансмедіація новинного контенту в цифровому медіапросторі» корелюється із тематикою публікацій н.к. Л. Городенко: (2018). Соціально-комунікаційні технології розбалансування у соціальних мережах. *Evropsky politicky a pravni diskurz*, 5(1), 210-216. (http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpol_2018_5_1_32): (2014). Комунікативні парадигми розвитку мережових соціальних спільнот. *Інформаційне суспільство*, 19, 68-72. http://nbuv.gov.ua/UJRN/is_2014_19_17. (2013). Трансформація інформації у мережовій комунікації. *Наукові записки Інституту журналістики*, 51, 152-155. (http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2013_51_34). Тема дисертації аспірантки А. Рудченко «Образ українця в українських інтернет-медіа в контексті інформаційної війни (на матеріалах 2014-2018 рр.)» відповідає напрямові наукових публікацій н.к. В. Шевченко: *Media as a Tool for Forming the President's Image (On the Example of the 2019 Election Process)* // *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (IJITEE)*, Volume-9 Issue-1, November 2019. (Scopus, 2019); *Особливості контенту в сучасному журналістикознавстві* // *Діалог*. – № 21. – 2016. – С. 7-26; *Образ политика в иллюстрациях печатных СМИ* // *Журналистика в 2007 году: СМИ в условиях глобальной трансформации социальной среды: Материалы Всероссийской научно-практической конференции*. – М., 2008. – С. 152-153. У межах ОНП також має місце наукова співпраця між викладачами та аспірантами, що реалізується як публікація спільних статей і виступи на конференціях: асп. П. Катеринич та доц. Є. Цимбаленко («*Evropský politický a právní diskurz*», 2018). Аспіранти ІЖ беруть також участь у розробці кафедральних наукових тем і підготовці монографій. Так, авторами книжки «*Кросмедіа: контент, технології, перспективи*» (Київ, 2017) стали дві аспірантки попередніх випусків (А. Зелінська, О. Поціпух) та дві здобувачки ступеня доктора філософії (А. Рудченко, О. Хворостина).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

КНУ імені Тараса Шевченка та зокрема ІЖ забезпечує в межах ОНП організаційні та матеріальні умови для проведення досліджень та апробації результатів наукової роботи здобувачів. Аспіранти мають можливості безперешкодно працювати в міжкафедральній лабораторії ІЖ, користуватися усією матеріально-технічною базою у разі необхідності, Науковою бібліотекою КНУ імені Тараса Шевченка, мати доступ до електронного каталогу, інформаційних ресурсів та баз даних. ІЖ щорічно проводить обов'язкові три наукові конференції, участь в яких для аспірантів цілком безкоштовна. Публікацію наукових досліджень здобувачі можуть здійснити у наукових фахових виданнях. Серед них: «*Наукові записки Інституту журналістики*» та «*Актуальні питання масової комунікації*» (є міжнародним науковим журналом, що індексується наукометричною базою *Index Copernicus International*) (<http://www.journ.univ.kiev.ua/periodyca>). Відповідно до редакційної політики видань, плата за додрукарську підготовку та виготовлення обов'язкових примірників з аспірантів не стягується (URL:<http://www.scientific-notes.com/archives/749>)

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. Це зокрема програми академічної мобільності, участь у міжнародних проєктах, відвідування лекцій та спільні дослідження з науковцями за межами України. Нприклад: Петренко С. І. – Ун-т імені Юрая Добрилі, м. Пула (Хорватія); Хворостина О. В. – проєкт «*MEDIART*» (European Youth4Media Network e.V., Erasmus+ Programme), м. Єреван (Вірменія), проєкт «*Висвітлення виборів. Міжнародна Осіння Академія, присвячена виборам у Бундестаг*» у Лейпцигу та Берліні за підтримки ФМЗС Німеччини; Мисловський І. В. – *The International School for Postgraduate Studies of University of Granada* (Іспанія); Грисюк В. П. – II етап українсько-німецького проєкту «*Media Dialogue for Democracy and Peace*», м. Єреван (Вірменія). Детально – п.4.5.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукова робота керівників здобувачів пов'язана з виконанням наукових тем кафедр ІЖ. Результати наукової діяльності постійно публікуються, впроваджуються в освітньо-науковому процесі. Наприклад, в рамках виконання прикладної наукової теми 16БФ045-01 «Психофізіологічні механізми сприйняття новинного контенту аудіовізуальних мас-медій», НПП, які є науковими керівниками, підготували публікації: Порфімович О. Л. – «Політична комунікація в телевізійному форматі як чинник психологічної аддикції (психологічний та експериментальний підходи)», «Технології візуального впливу (плакатистика) в контексті інформаційної війни»; Шевченко В. Е. – «Фактчекінг і верифікація в журналістській роботі», «Приоритет невербального в інтерпретації журналістської історії»; Різун В. В. – «Лінгвістика впливу», «Impact of TV news on psycho-physiological state depending on emotional burnout», «Patterns of activation of the autonomous nervous system under watching to the emotionally accented TV news»; Корнєєв В. М. – «Лінгвістика впливу».

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів, що регулюється Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (введено в дію наказом ректора від 10 березня 2020 року №197) (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>) та Наказом ректора «Про запровадження Системи виявлення та запобігання академічного плагіату» від 06.02.2020 року від №84-32 (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Nakaz_84-32_06.02.2020.pdf). Університет, як запобіжний захід, має документи «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (затверджено Вченою радою університету 07.05.2018 року)» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) та «Етичний кодекс університетської спільноти» (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Ethical-code-of-the-university-community.pdf), якими керується для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили б порушення академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності науковими керівниками та аспірантами відбувається шляхом індивідуального розуміння неможливості вживання запозичених матеріалів без відповідного оформлення цитування, а також політика, філософія і цінності академічної доброчесності системно формуються протягом усього періоду здобуття вищої освіти за ОНП в навчальному процесі, під час асистентської практики, наукової діяльності, на чому наголошували наукові керівники та науково-педагогічні працівники під час зустрічей з експертами. Наукові праці аспірантів та викладачів проходять процедуру рецензування і перевірку на академічні збіги перед публікацією та подачею дисертацій до захисту. Наукових керівників, які б самі порушували принципи доброчесності, в ІЖ немає, про що зазначив гарант ОНП проф. В. Різун. Звинувачення у недотриманні принципів академічної доброчесності, що оприлюднювались у 2016 р. на адресу проф. В. Іванова та у 2019 р. на адресу проф. О. Мелещенка, не були доведені у правовому полі. Натомість проф. В. Іванов з власної ініціативи, підтриманої КНУ імені Тараса Шевченка, не керує науковими роботами аспірантів та не викладає на ОНП, аби уникнути негативного впливу на репутацію університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Здобувачі вищої освіти та НПП усвідомлюють принципи та цінності академічної доброчесності, вони також вчасно поінформовані про всі вимоги, регламентуючі документи і практики розгляду проблемних ситуацій, пов'язаних з їх порушенням, прийнятих в КНУ імені Тараса Шевченка. Документи і вимоги оприлюднені належним чином. На ОНП поширена практика перевірки публікацій аспірантів та викладачів, а також дисертацій аспірантів на плагіат за допомогою Unicheck. На ОНП «Журналістика» не було зафіксованих і доведених прикладів недотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Вимоги Критерію 10 дотримано на якісному рівні.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Візити закордонних вчених.pdf</i>	61IXe+0Bv/ZBocPSUgnszWudbJLKX1uG7xEngt7bp Zo=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Зінченко Алла Григорівна

Члени експертної групи

Іванова Олена Андріївна

Тибор Ольга Іванівна